Lietas Nr.C17145713

Lietas arhīva Nr.C-0479-14/7

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā, 2014.gada 3.februārī

Jūrmalas pilsētas tiesas tiesnese B.Horuna

izskatījusi rakstveida procesā civillietu SIA „Studentu atbalsta fonds" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu, konstatēja

Aprakstošā daļa

SIA „Studentu atbalsta fonds" (turpmāk – prasītājs) iesniedza Jūrmalas pilsētas tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu un, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1716., 1753., 1757., 1765. un 1934.pantu un Civilprocesa likuma 41.pirmo daļu, 127. un 195.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam galveno parādu LVL 140,00, likumiskos procentus LVL 4,67, līgumsodu LVL 14,00 un tiesas izdevumus LVL 53,30. Bez tā, lūdz noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 29.oktobrī starp /pers. B/, kā Aizņēmēju (turpmāk tekstā - atbildētājs) un SIA „STUDENTU ATBALSTA FONDS", kā Aizdevēju (turpmāk tekstā - prasītājs) tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.10/10/211S (turpmāk tekstā - Līgums) saskaņā ar kuru atbildētājam tika izsniegts aizdevums LVL 100,00 apmērā, ar atmaksas termiņu līdz 2011.gada 28.oktobrim.

Aizdevums atbildētājam bija jāatmaksā saskaņā ar Līgumā norādīto Maksājumu grafiku, pārskaitot ikmēneša maksājuma summas uz prasītāja norādīto bankas kontu. Maksājumu grafikā noteiktās maksājamās summas sastāv no pamatsummas maksājuma, procentu maksājuma un aizdevuma izsniegšanas komisijas. Tā kā Atbildētājs nebija veicis Līguma Maksājumu grafikā paredzētos maksājumus noteiktajos termiņos un noteiktajos apmēros, 2012.gada 3.augustā starp prasītāju un atbildētāju noslēgta Vienošanās par parāda atmaksu Nr.432 (turpmāk tekstā - Vienošanās). Ar šo Vienošanos pārjaunots pušu starpā noslēgtais Līgums, puses vienojušās par parāda atmaksas kārtību, nosakot jaunu Maksājumu grafiku.

Līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai atbildētājs nav pilnībā izpildījis savas saistības pret prasītāju, proti, nav veicis maksājumus noteiktajos termiņos, noteiktajā apmērā. Vienošanās 5.punkts nosaka līgumsodu, 1% dienā par katru maksājuma kavējuma dienu. Šajā gadījumā ir pamats piemērot līgumsodu, jo atbildētājs nav pienācīgi pildījis savas saistības, proti, nav veicis maksājumus noteiktajos termiņos, noteiktajā apmērā. Vienošanās nav pielīgti līgumiskie procenti, tādēļ piemērojami likumiskie procenti, kas ir 6% par gadu.

Atbildētāja neatmaksātais parāds prasītājam ir LVL 140,00, likumiskie procenti kopš 2013.gada 17.aprīļa līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai - LVL 4,67, līgumsods par 360 kavējuma dienām - LVL 371,08. Ievērojot labas ticības principu, prasītājs samazina līgumsodu līdz 10% no kavēto maksājumu apmēra, kas ir LVL 14,00.

2013.gada 11.oktobrī prasītājs nosūtīja atbildētājam atkārtotu paziņojumu, kurā skaidroti augstāk minētie apstākļi un izteikts lūgums veikt kopējā parāda atmaksu termiņā līdz 2013.gada 18.oktobrim, pārskaitot to uz prasītāja norādīto bankas kontu. Prasītājs arī izrādījis savu labo gribu un pretimnākšanu atbildētājam, norādot, ka iepriekš minētā termiņa ievērošanas gadījumā līgumsods netiks piemērots.

Neskatoties uz iepriekš minētajiem paziņojumiem, atbildētājs nav veicis parāda atmaksu, nav izpildījis saistības pret prasītāju. Pamatojoties uz minēto, atbildētāja nenokārtotās saistības pret prasītāju ir LVL 158,67 (viens simts piecdesmit astoņi lati un 67 santīmi).

Vienlaikus prasītājs lūdz izskatīt prasību rakstveida procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu, atbildētājam 2013.gada 15.novembrī nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kam pievienots izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2014.gada 3.janvārī ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītāja juridisko adresi un atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta 3.punktu, uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi civillietas materiālus, tiesnese atzīst, ka prasītāja maza apmēra prasība pret atbildētāju par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.* Savukārt, Civillikuma 1590.pants nosaka, ka *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu (..).*

Lietas materiāli apliecina, ka 2010.gada 29.oktobrī prasītājs, kā aizdevējs, un atbildētājs, kā aizņēmējs, noslēdza Aizdevuma līgumu Nr.10/10/211S (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru prasītājs izsniedza atbildētājam aizdevumu LVL 100,00 ar apmaksas periodu 12 mēneši (lietas 11.lapa). /pers. B/ pašrocīgi apliecinājis, t.i. parakstījās, ka visi līguma punkti ar pēdējo tika apspriesti un atbildētājs tiem piekrīt.

No lietas materiāliem izriet, ka prasītājs uzņemtās saistības ir izpildījis. Aizdevums atbildētājam izsniegts, ko apliecina lietā esošais iekšzemes maksājuma uzdevums par aizdevuma pārskaitījumu (lietas 15.lapa).

Bez tā, lietai pievienots prasītāja sagatavotais konta pārskats ar filtru (lietas 16.lapa), kas apliecina, ka atbildētājs ir veicis daļēju aizdevuma atmaksu.

Prasītājs, izmantojot Līguma 8.punktā pielīgto, un, kā izriet no lietas materiāliem, 2013.gada 11.oktobrī nosūtīja atbildētājam paziņojumu par parāda atmaksu, t.i. lūdzot līdz 2013.gada 8.oktobrim veikt ikmēneša maksājumu parāda LVL 140 un likumiskos procentu LVL 4,07 apmērā samaksu. Vienlaicīgi prasītājs brīdinājis atbildētāju, ka parāda nesamaksas gadījumā, prasītājs vērsīsies tiesā (lietas 13.lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka starp prasītāju un atbildētāju 2012.gada 3.augustā noslēgta Vienošanās par parāda atmaksu Nr.432 (lietas 12.lapa), saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmās atmaksāt parādu saskaņā ar maksājumu grafiku, laika periodā no 2012.gada 17.augusta līdz 2013.gada 17.aprīlim.

Līguma 2.6.punkts nosaka, ka *Aizdevējs ir tiesīgs no Aizņēmējam izsniedzamās aizdevuma summas saskaņā ar Aizdevēja apstiprināto cenrādi ieturēt komisijas maksas par Aizdevuma izsniegšanu, pieteikuma izskatīšanu, kā arī par citiem, ar Aizdevuma izsniegšanu saistītiem izdevumiem. (..)*

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.* Šā likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.*

Saskaņā ar Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumu par *euro* ieviešanu Latvijas Republikā ar 2014.gada 1.janvāri un *Euro* ieviešanas kārtības likumu, noteiktais maiņas valūtas kurss ir 1 *euro* = 0,702804 LVL, tādējādi prasītāja norādītās summas ir konvertējamas *euro* valūtā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka ir pilnībā pierādīta saistību neizpilde no atbildētāja puses, t.i., Līguma aizdevuma pamatsummas *euro* 199,20 (LVL 140,00) parāda esamība, kas piedzenama no atbildētāja par labu prasītājam.

Bez tā, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus par aizdevuma lietošanu *euro* 6,64 (LVL 4,67) apmērā, kas aprēķināti par laika periodu no 2013.gada 17.aprīļa līdz 2013.gada 6.novembrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (..) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.* Šā likuma 1756.pantā noteikts, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.* Civillikuma 1764.pantā noteikts, ka *visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties (..).* Savukārt, Civillikuma 1946.pantā noteikts, ka *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. (..)*

No lietas materiāliem secināms, ka par aizdevuma lietošanu no 2010.gada 29.oktobra līdz 2011.gada 28.oktobrim Līgumā noteiktā lietošanas maksa noteikta 7,5% apmērā mēnesī, no atlikušās maksājuma summas. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajos gadījumos, kad likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā (...).*

Lietā pierādīts, ka atbildētājs Līguma noteikumiem piekritis, ko apliecināja ar savu parakstu Līgumā. Prasītājs procentus aprēķinājis atbilstoši minētajai tarifu likmei.

Tiesa atzīst, ka pušu pielīgtie procenti ir uzskatāmi par procentiem par naudas summas lietošanas kavējumu. Ņemot vērā, ka lietā pierādīts apstāklis, ka atbildētājs nav veicis aizdevuma atmaksu saskaņā ar maksājumu grafiku, kā arī to, ka atbildētājs Līguma noteikumiem par procentu apmēru ir piekritis, tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja pienākumu maksāt procentus prasītāja norādītajā apmērā.

Bez tam, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu LVL 14,00, norādot, ka uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu neatmaksātā līgumsoda daļa sasniegusi LVL 371,08 par 360 kavējuma dienām. Ievērojot labas ticības principu, prasītājs līgumsodu samazinājis līdz 10% no galvenās parāda summas, kas ir LVL 14,00.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).*

Civillikuma 1717. pants nosaka, ka *līgumsodu var pievienot katram līgumam. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami nolīguma neizpildīšanas.*

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: 1) ja tieši tā bijis norunāts; 2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.*

Lietas izskatīšanas gaitā konstatēts, ka Līguma 5.3.punktā un Vienošanās par parāda atmaksu Nr.432 5.punktā, puses pielīgušas atbildētāja pienākumu par katru maksājuma kavējuma dienu maksāt līgumsodu 1% apmērā no termiņā nesamaksātās/kavētā maksājuma summas.

Tiesa atzīst, ka līgumsods ir saistību pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi atbildētāja saistību neizpildes gadījumā. Līgumsoda apmēru ir noteikuši paši līdzēji. Atbildētājs līgumsodam piekritis. Lietā nav konstatēts neviens no Civillikuma 1656.pantā vai 1657.pantā norādītajiem gadījumiem, kad tiesa var atsvabināt parādnieku no tam neizdevīgām nokavējuma sekām.

Tāpat tiesas rīcībā nav arī pierādījumi, kas apliecinātu, ka atbildētājs būtu rīkojies saistību neizpildes novēršanai. Tiesa nav konstatējusi, ka atbildētājs apstrīdējis ar prasītāju noslēgto un parakstīto Līgumu un tā noteikto maksājuma grafiku. No kā secināms, ka atbildētājam bija saprotami Līguma noteikumi. Izvērtējot pieprasīto līgumsoda apmēru, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā, kad atbildētājs ilgstoši nav veicis Līgumā noteiktos maksājumus, tādējādi pieļaujot ilgstošu saistību neizpildi, pieprasītais līgumsods nevar tikt vērtēts kā nesamērīgs. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda *euro* 19,92 (LVL 14,00) piedziņu ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% apmērā gadā no aizdevuma pamatsummas *euro* 199,20 (LVL 140,00) līdz pilnīgai sprieduma izpildes dienai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ņemot vērā minēto no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi *euro* 75,84 (LVL 53,30) – prasītāja samaksātā valsts nodeva *euro* 71,14 (LVL 50,00) (9.lietas lapa), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi *euro* 4,70 (LVL 3,30) (10.lietas lapa). Bez tam, atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, par labu valstij no atbildētāja piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - starpība, kuru nav sedzis prasītājs, samaksājot par tiesas pavēstu un dokumentu nosūtīšanu, kas sastāda *euro* 0,51 (LVL 0,36) (2.lietas lapa).

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1}panta pirmās daļas noteikumus, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 41.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 189.-193., 195. un 204.^{1}pantu, tiesa

Nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu SIA „Studentu atbalsta fonds", reģistrācijas Nr.40103196379, galveno parādu *euro* 199,20 (LVL 140,00), likumiskos procentus *euro* 6,64 (LVL 4,67), līgumsodu *euro* 19,92 (LVL 14,00) un tiesas izdevumus *euro* 75,84 (LVL 53,30), kopā ***euro 301,60 (trīs simti viens euro un 60 euro centi)*** *(LVL 211,97 (divi simti vienpadsmit lati un 97 santīmi))*.

Samaksa veicama SIA „Studentu atbalsta fonds", reģistrācijas Nr.40103196379, bankas norēķinu kontā: LV67 RIKO 0002 0131 4427 1, AS „DNB banka".

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus ***euro 0,51 (00 euro un 51 euro centi)*** *(LVL 0,36 (00 lati un 36 santīmi))*.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316

Reģ.Nr. LV90001672316

Saņēmēja iestāde: Valsts kase

BIC kods TRELLV22

Konta Nr. LV51TREL2190458019000.

Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā.

Atzīt SIA „Studentu atbalsta fonds", reģistrācijas Nr.40103196379, tiesības saņemt likumiskos 6% apmērā gadā no galvenā parāda *euro* 199,20 (LVL 140,00) līdz pilnīgai sprieduma izpildes dienai.

/pers. B/ tiesīgs 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas labprātīgi samaksāt SIA „Studentu atbalsta fonds" – ***euro 301,60*** *(LVL 211,97)* un par labu valstij - ***euro 0,51*** *(LVL 0,36)*. Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jūrmalas pilsētas tiesā.

Tiesnese B.Horuna